

Kommunstyrelsen budget 2025–2027

Typ av styrdokument: Budget

Beslutande instans: Kommunstyrelsen

Datum för beslut: 2024-12-16

Diarienummer: 2024.025 KS

Gäller för: Kommunstyrelsen

Giltighetstid: t.o.m 2025-12-31

Revideras senast: 2025-12-31

Dokumentansvarig: Simon Lindau

ALINGSÅS
KOMMUN

Innehåll

Inledning	3
Kommunstyrelsens verksamhet	3
Förslag på omorganisation till 2025	3
Planering för samhällsbyggnadsförvaltningens verksamheter	3
Kommunledningskontoret	4
<i>Ekonomiavdelningen</i>	4
<i>Kansli- och HR-avdelningen</i>	5
<i>IT- och kommunikationsavdelningen</i>	6
Sveriges mest effektiva kommun	7
Kommunstyrelsens genomlysning	7
Kommunövergripande effektiviseringsåtgärder och utredningar	8
Politiska inriktningar	10
Nämndens budget	11
Ekonomiska ramar, kommunstyrelsen (exkl. exploateringsenheten)	11
Investeringsbudget	12
Ekonomiska ramar, exploateringsenheten	13
Arbetsmiljö och sjukfrånvaro	15
Arbetsmiljömål	15
Uppföljning	15
Nyckeltal	15
Bilaga 1 – Internkontrollplan 2025	16
Bilaga 2 – Risk och väsentlighetsanalys	17

Inledning

Kommunstyrelsens budget 2025–2027 konkretiserar kommunfullmäktiges budget och pekar ut färdriktningen för kommunstyrelsens verksamheter. Budgeten innehåller en beskrivning av hur nämnden ska bidra till målet att bli Sveriges mest effektiva kommun. Vidare framgår investeringar för kommunstyrelsen kommande fem år samt driftsram för kommande tre år. Budgeten innehåller även nämndens arbetsmiljömål och internkontrollplan med tillhörande väsentlighets- och riskanalys. Utöver löpande rapporteringen avseende ekonomi, följs den samlade budgeten upp vid delår- och årsbokslut.

Kommunstyrelsens verksamhet

Förslag på omorganisation till 2025

Under de senaste åren har kommunledningskontoret och samhällsbyggnadsförvaltningen arbetat fram ett ramverk som syftar till att förenkla och effektivisera samhällsbyggnadsprocessen. Målet är att förbättra planering, byggnation och förvaltning för att gynna invånare, företag och andra intressenter. Från och med den 1 januari 2025 föreslås att tillväxtavdelningen, näringslivsverksamheten och fastighetsverksamheten organisatoriskt flyttas till samhällsbyggnadsförvaltningen. Denna förändring påverkar dock inte nämndernas reglementen eller ansvarsområden. Kommunstyrelsen kommer fortsatt att ansvara för de verksamheter som tidigare låg under tillväxtavdelningen, inklusive detaljplanering, exploatering, lokalplanering och näringslivsutveckling.

Förändringen innebär att kommunstyrelsen kommer styra arbetet för kommunledningskontoret, såväl som de verksamheter som berörs på samhällsbyggnadsförvaltningen. Samhällsbyggnadsförvaltningen kommer därmed rapportera till kommunstyrelsen och liksom tidigare till bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden.

Förslag på omorganisation innebär att tillväxtavdelningen och de tre enheterna för detaljplanering, mark- och exploatering och samhällsplanering, överförs till en ny avdelning på samhällsbyggnadsförvaltningen. Näringslivsverksamheten på tillväxtavdelningen överförs till utvecklingsenheten på samhällsbyggnadsförvaltningen. Fastighetsverksamheten som idag tillhör ekonomiavdelningen på kommunledningskontoret överförs till projektenheten på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Syftet med omorganisationen är att skapa enklare arbetsflöden och tydligare gränssnitt, vilket ska bidra till bättre styrning och samordning av strategiska processer. Detta förväntas i sin tur leda till högre kvalitet på tjänster och beslutsunderlag samt en förbättrad arbetsmiljö genom en tydligare struktur och tydligare prioriteringar.

Planering för samhällsbyggnadsförvaltningens verksamheter

Gällande näringsliv kommer arbetet fortsätta med samordningen av det strategiska näringslivsarbetet. Liksom att skapa mötesplatser, dialogforum, kommunikation, samt att erbjuda service till nyföretagare och företag som vill växa. Samverkan med Nyföretagarcentrum och Business Region Göteborg (BRG) kommer att fortsätta.

Särskilt fokus under året kommer att vara på dialog med fastighetsägare och byggföretag, samt att genomföra industriområdesträffar.

Under 2025 kommer arbetet med en ny översiktsplan att påbörjas. Ett långsiktigt fokus kommer också vara på utvecklingen av lokalförsörjning och verksamhetsmark. Bland de prioriterade aktiviteterna finns markanvisningstävlingar för bostadsbebyggelse inom etapp 4 av Stadsskogen, samt markfördelning i Bälinge företagspark. Detaljplaner som främjar byggandet av fler småhus, inklusive radhus, parhus och friliggande villor, prioriteras. Exempel på detta är starten av projektet Östra Ångabo NV. Under året kommer även samråd att hållas för detaljplanerna för Mjörnstranden

Kommunledningskontoret

Kommunledningskontoret leder och samordnar kommunens planering, uppföljning och utveckling. Kontoret bereder beslutsunderlag till kommunstyrelsen och utför uppdrag och utredningar. Uppdraget innefattar även att följa upp verksamheten i kommunen och ansvara för modeller och strukturer kring kommunens styrning och ledning. Kommunledningskontoret stödjer förvaltningarna med rådgivning och specialisttjänster samt i samverkan kvalitetssäkrar service till Alingsås medborgare. Kommunledningskontoret består av tre avdelningar som tillsammans tydliggör mandat, ansvarsutkrävande och möjliggör ett närvarande ledarskap i verksamhetsnära frågor. Inom avdelningarna bryts enheter ut för att skapa arbetsgrupper med spetskompetenser inom sina områden.

Ekonomiavdelningen

Ekonomiavdelningens uppdrag innefattar att ansvara för styrning och stöttning i kommunens övergripande planerings- och uppföljningsprocesser såsom i budget, bokslut och genomlysningar. Avdelningen arbetar med löpande redovisning, långsiktig kommunal finansiering och med de kommunala bolagen och dess finansiering genom kommunens internbank. Vidare ansvarar avdelningen för den gemsama utvecklingen och samordningen inom redovisningsområdet som strävar efter att ge en öppen och rättvisande bild av kommunens ekonomi.

Ekonomiavdelningen ska agera och stötta övriga förvaltningar i det löpande redovisningsarbetet samt utföra viss administration åt förvaltningarna. Vidare innefattar avdelningens ansvar ett förvaltaransvar för kommunens ekonomisystem samt att utveckla och underhålla olika rutiner. Inom ansvarsområdet ligger även att bereda ärenden samt driva utvecklingsarbete. Därtill finns upphandlingsenheten under ekonomiavdelningen, med strategiskt och operativt ansvar för att upphandla tjänster och varor till kommunens verksamheter, genom både kommunövergripande upphandlingar samt för att ge stöd till förvaltningar. Under ekonomiavdelningen ligger även ansvaret för uppföljning av utförandet av kommunens måltidsservice och kommunens lokalvård, vilka bedrivs av privata utförare.

Under 2025 kommer ekonomiavdelningens fokus vara att se över attestreglemente, att implementera Alingsås kommuns styrmodell, att effektivisera inköpsorganisationen och att effektivisera uppföljningen av avtalen för kommunens måltidsservice och lokalvård.

Kansli- och HR-avdelningen

Under 2024 gjordes en omorganisering där kansli- och HR-avdelningen bildades. Kansli- och HR-avdelningen består av HR-enheten, lön- och bemanningsenheten, säkerhetsenheten, kansli- och juridikenheten samt enheten för överförmyndarsamverkan. Avdelningen har även ett strategiskt ansvar för områdena demokrati och mänskliga rättigheter, samt kommunens visseblåsarfunktion.

Hr-enheten fokuserar på att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla kommunens chefer och medarbetare.

Lön- och bemanningsenheten säkerställer korrekt och effektiv hantering av löner, pensioner, försäkringar samt bemanning av timvikarier, så att rätt person är på rätt plats vid rätt tid.

Säkerhetsenheten arbetar med kommunens säkerhet, beredskap inför stora störningar och uppbyggnaden av det civila försvaret, vår del i totalförsvaret.

Kansli- och juridikenheten ger stöd och service till kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunalråd, kommundirektör, förvaltningar och allmänhet. Enheten tillhandahåller även juridisk expertis och stöd för att säkerställa att vi följer lagar och riktlinjer, politisk ärendeberedning, dokumenthantering och arkivfrågor.

Överförmyndarsamverkan är den kommunala myndighet som utövar tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare. Denna verksamhet ligger under överförmyndarnämndens ansvar.

Fokus för avdelningen under 2025 kommer vara aktiviteter inom områdena välfärdsbrottslighet, brottsförebyggande, digitalisering, ledarskap och medarbetarskap.

IT- och kommunikationsavdelningen

I samband med omorganisationen av kommunledningskontoret som genomfördes 2024 så slogs kommunikationsenheten ihop med dåvarande IT-avdelningen och bildade IT- och kommunikationsavdelningen.

IT- och kommunikationsavdelningen har uppdraget att ansvara för service, drift och utveckling av kommunens IT-verksamhet och telefoni. Avdelningen agerar ur ett centralt perspektiv för att stötta verksamheterna i sin digitala verksamhetsutveckling genom övergripande initiativ för att effektivisera leveransen. Det övergripande målet med avdelningens arbete är att erbjuda ett modernt IT-stöd med hög tillgänglighet och kvalitet.

Avdelningen har kompetens inom informationsteknologi kombinerat med kunskap om kommunal verksamhet. Det bidrar i slutändan till att de kommunala verksamheterna kan ge god service och information till medborgarna. Avdelningen ansvarar bland annat för utveckling och drift av kommunens datanät och gemensamma servrar, automatisering och systemintegrationer, interna och externa e-tjänster, webbplattform och IT-säkerhet.

Vidare ansvarar avdelningen för leverans av datorarbetsplatser, ett antal kommunövergripande verksamhetssystem, IT-inköp, kommunens reception och växel samt övergripande IT-teknisk infrastruktur.

På avdelningen finns kommunikationsenheten som har ett strategiskt och operativt ansvar för kommunens externa och interna kommunikation via bland annat media, sociala medier och hemsidor. De har även ansvaret att utveckla både organisationens varumärke såväl som kommunens platsvarumärke.

IT- och kommunikationsavdelningens fokus under 2025 innefattar fortsatt arbete med att öka medborgarservice genom förarbetet att etablera en gemensam reception. Detta är planerat att ske i samband med inflyttning i Alingsås nya kommunhus. Under 2025 tar vi Alingsås kommuns nya hemsida i drift som ytterligare en del i att möjliggöra ökad tillgänglighet. Genom införande av nya teknologier och arbetssätt kan administrativa uppgifter ytterligare effektiviseras. Arbetet med IT-säkerhet fortsätter med oförminskad styrka samtidigt som den digitala handlingsplanen för Alingsås kommun bidrar med ett flertal övergripande digitaliseringsuppdrag.

Sveriges mest effektiva kommun

Den offentliga sektorn i Sverige går mot en utmanade framtid med ett utökat behov av kommunal service samtidigt som resurserna kommer vara mindre. Om Alingsås kommun ska kunna garantera en hög välfärd och samtidigt kunna nå vision 2040 så behöver ett omställningsarbete genomföras. Av den anledningen har Alingsås ett övergripande mål – att bli Sveriges mest effektiva kommun.

Målet innebär att Alingsås ska ha en så hög kvalitet som möjligt utifrån kommunens förutsättningar.

För att Alingsås ska nå detta mål behöver kommunen ha bättre resultat än andra liknande kommuner och samtidigt ha kostnader som inte överstiger kommunens referenskostnad, det vill säga den kostnad verksamheter förväntas ha utifrån sina förutsättningar. Att infria detta mål åligger samtliga nämnder, bolag och verksamheter och berör samtliga områden som kommunen ansvarar för. En förutsättning för att det ska kunna infrias är ett aktivt arbete med metoder för ständiga förbättringar utifrån respektive grunduppdrag.

Hur arbetet framskrider med att bli Sveriges mest effektiva kommun, är något som kontinuerligt behöver analyseras. Detta sker genom ordinarie uppföljning av verksamheternas kostnader och resultat från erkända kvalitetsnyckeltal.

Kommunstyrelsens genomlysning

Kommunstyrelsens antog den 2 september 2024 en genomlysning av dess verksamhet. Genomlysningen visar att kommunstyrelsen i stort uppfyller sitt grunduppdrag och ger ett bra stöd till förvaltningar och nämnder. Samtidigt finns utrymme för ytterligare förbättring och effektivisering. Genom att omfördela resurser kan kommunledningskontoret fortsatt erbjuda nämnderna ett gott stöd, samtidigt som resurser frigörs för att främja förvaltningarnas utveckling.

För att uppnå detta behöver åtgärder vidtas som förenklar och effektiviserar processerna för uppföljning och administration. Även personalresurser kan nyttjas mer effektivt. De största vinsterna finns dock i åtgärder som är kommunövergripande snarare än specifikt för kommunstyrelsen. Det finns pågående utvecklingsprocesser inom området som bör fortsätta, såsom utvecklingen av kommunens arbetsgivarvarumärke och åtgärder som är hälsofrämjande och förebyggande. Dessa insatser behöver dock kompletteras med ytterligare åtgärder för att effektivisera kommunens resursanvändning.

Ett annat viktigt område för effektivisering är hur förvaltningarna använder medarbetares kompetenser på en kommunövergripande nivå. Genom ökad samverkan, både mellan förvaltningar och med andra kommuner, kan eventuellt högre spetskompetenser erhållas samtidigt som kostnaderna hålls nere.

Med dessa slutsatser som grund kommer ett flertal åtgärder och utredningar genomföras. Under 2025 kommer kommunledningskontoret att bland annat se över om det går att effektivisera genom att minska antalet IT-program som köps in. En annan åtgärd är att minska kostnaden för upphandlingar och upphandlingskonsulter genom att i högre grad ansluta sig till redan befintliga upphandlingar.

Det finns åtgärder som kommer kräva lite längre tid, exempelvis att i högre grad fokusera åtgärder och rikta stöd till de enheter i kommunen där det är en hög personalomsättning. Genom detta kan man minska de omställningskostnader och kvalitetsbrister det innebär att ha en hög personalomsättning.

Vissa effektiviseringsåtgärder behöver utredas innan det blir aktuellt med åtgärder. Kommunledningskontoret ska utreda om det går att ha en mer effektiv attestering av fakturor och om det går att effektivisera kommunens kostuppföljning.

Kommunövergripande effektiviseringsåtgärder och utredningar

Vissa åtgärder och utredningar kräver samverkan mellan nämnder och förvaltningar. I nämndernas genomlysningar har ett flertal kommunövergripande effektiviseringsåtgärder konstaterats som kräver utredning eller samordning. Då dessa kräver resurser behöver en prioritering genomföras för att välja ut dem som är mest aktuella att genomföra ur ett kommunövergripande perspektiv. I nedanstående tabell redovisas den plan som finns för respektive utredning.

Förslag från nämnd	Utredning	Hantering
Bygg- och miljönämnden	Införande av ett E-arkiv	Arbetet har påbörjats och samordnas av IT-avdelningen tillsammans med kansli- och HR-avdelningen. Fokus framöver kommer vara att hitta lösningar som möjliggör att verksamhetens system kan överföras till ett digitalt mellanarkiv.
Kommunstyrelsen	Översyn av interndebiteringar	En översyn ska genomföras av omfattningen och administrationen kring rutiner för interndebitering. Översynen påbörjas under 2025 och samordnas av ekonomiavdelningen.
	Se över processen för ärenden som ska behandlas politiskt	Under våren 2025 ska kansli- och HR-avdelningen samordna översynen av hur ärendehanteringsprocessen för politiska ärenden kan effektiviseras.
	Utred lämplighet i att samordna kommunens juristkompetenser, samt utred jurist-samverkan med andra kommuner	Att utreda lämpligheten att samordna juristkompetenser bedöms inte som prioriterat i förhållande till övriga utredningar. Möjligheten finns dock fortfarande kvar i framtiden.
	Utred lämpligheten att överanställa personal	En översyn av möjligheter att överanställa personal kommer genomföras av de förvaltningar som har enheter med hög vikarieanskaffning. Arbetet kommer samordnas av kansli- och HR-avdelningen. I de fall det är lämpligt att överanställa personal kommer åtgärder vidtas.

Förslag från nämnd	Utredning	Hantering
Kommunstyrelsen	Utred möjligheter att effektivisera schemaläggning	Utredningar kommer genomföras av de verksamheter som har behov av att effektivisera schemaläggningen. Utredningarna samordnas av kansli- och HR-avdelningen och IT-avdelningen.
	Utöka samordningen av personalresurser	Frågan om det går att samordna personalresurser sker allteftersom att tjänster blir vakanta. Frågan samordnas av kansli- och HR-avdelningen.
	Undersöka möjligheten att dela kompetenser med andra kommuner, förvaltningar eller bolag	Det bedöms inte som prioriterat i förhållande till övriga effektiviseringsåtgärder att göra en större utredning i detta ämne. Det finns en kontinuerlig analys i samband med att tjänster blir vakanta och frågan är även ett moment som nämnderna ska beakta i sina genomlysningar.
Kultur- och utbildningsnämnden	Samnyttjande av förvaltningens lokaler för övriga förvaltningar	De allt högre lokalkostnader kräver att förvaltningarna har en effektivare lokalplanering. En översyn ska genomföras initialt av samnyttjandet av kommunens konferens- och mötesrum. Översynen samordnas av ekonomiavdelningen.
	Ökad samverkan med andra förvaltningar gällande yrkesgrupper - Attraktiv arbetsgivare	En ökad samverkan mellan förvaltningar är något kommunstyrelsen uppmuntrar. I nämndernas genomlysningar ska en översyn genomföras av möjliga organisationsförändringar för att öka effektiviteten. Arbetet samordnas initialt av kultur- och utbildningsförvaltningen.
	Översyn av lokalkostnader med fokus på nämndens specialobjekt	Att göra en översyn av Kultur- och utbildningsnämndens lokalkostnader är något som uppmuntras av kommunstyrelsen. Översynen samordnas och genomförs av kultur- och utbildningsförvaltningen.
Socialnämnden	Använda kommunorganisationen i arbetsmarknadsverksamhet	Utredningen om att nyttja kommunens verksamheter till arbetsmarknadsverksamheten samordnas av socialförvaltningen. Eventuella åtgärder genomförs utefter utredningens slutsatser.
	Använda AI-stöd i utredningar	Möjligheten att nyttja AI är något som pågår och att använda AI-stöd är en del av den utvecklingen som pågår. Arbetet samordnas av IT-avdelningen.
Vård- och omsorgsnämnden	Kommunövergripande handlingsplaner och rutiner	Vård- och omsorgsförvaltningen och kultur- och utbildningsförvaltningen har påbörjat en kartläggning av möjligheter att stärka samverkan mellan förvaltningarna. Initialt har fokus legat på att motverka social isolering och en effektivare användning av lokaler. Arbetet kan komma att utvidgas och omfatta kommunledningskontoret samt andra förvaltningar i framtiden. Parallellt pågår också kommungemensamma initiativ för att främja en ökad samverkan över förvaltningsgränserna.

Politiska inriktningar

Kommunstyrelsen har valt ut tre politiska inriktningar som är särskilt betydelsefulla att förhålla sig till och inrikta arbetet åt under 2025.

Stärkt ekonomi- och koncernstyrning

- Alingsås kommun står inför historiskt höga investeringar, vilket medför betydande ekonomiska konsekvenser som kräver en stärkt koncernstyrning. Det är därför avgörande att kommunen säkerställer att genomförandet sker med god kontroll.

Effektiv stadsplaneringsprocess

- En högkvalitativ och snabb stadsplaneringsprocess är nödvändig för att fortsätta utveckla kommunen och stärka dess attraktivitet för företag och privatpersoner.

Social hållbarhet

- Med grund i den socioekonomiska analysen av Alingsås och nuvarande måluppfyllnadsgrad finns behov att kraftsamla för insatser inom social hållbarhet.

Nämndens budget

Ekonomiska ramar, kommunstyrelsen (exkl. exploateringsenheten)

Belopp i tkr	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	100 548	108 608	111 879	115 459
Personalkostnader	-114 196	-116 205	-119 110	-122 922
Lokalhyror	-7 986	-8 260	-8 803	-9 084
Köp av tjänster	-51 171	-55 125	-56 722	-58 537
Övriga kostnader	-41 587	-47 652	-48 844	-50 407
Verksamhetens kostnader	-214 941	-227 242	-233 479	-240 950
Verksamhetens nettokostnader	-114 393	-118 634	-121 600	-125 491
Kommunbidrag	114 308	118 535	121 498	125 386
Finansnetto	85	100	102	105
Årets resultat	0	0	0	0

År 2025 tilldelas kommunstyrelsen ett kommunbidrag om 118,5 mnkr. Kommunbidraget ökar med 5,2 mnkr jämfört med föregående år. Följande justeringar ligger bakom denna förändring:

- Grundbudgeten från år 2024 (113,3 mnkr) uppräknas med 100 procent av prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilket för år 2024 innebär 0,2 procent ökning, till 113,5 mnkr.
- Kommunbidraget höjs permanent år 2024 med 5,0 mnkr avsatt till en omställningsfond.
- Åren 2025 och 2026 uppräknas också med 100 procent av prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilket innebär 2,5 procent år 2025 och 3,2 procent år 2026.

Vid en jämförelse mellan 2024 och 2025 års budgetar noteras att verksamhetens intäkter ökar med 8,1 mnkr. Detta förklaras framför allt av:

- Högre budgeterade intäkter till IT-avdelningen via tjänstekatalogen för att täcka upp för högre löpande verksamhetskostnader hänfödda till ökat antal system, tjänster och funktioner.
- Högre budgeterade intäkter till planenheten.
- Högre budgeterade intäkter till överförmyndarsamverkan med anledning av Ale kommuns anslutning till samarbete.

Personalkostnaderna ökar med 2,0 mnkr. Detta förklaras framför allt av löneökning och sänkt PO-pålägg.

Lokalhyrorna ökar med 0,3 mnkr. Detta förklaras framför allt av indexuppräkning av befintliga hyror.

Köp av tjänster ökar med 4,0 mnkr. Detta förklaras framför allt av att den ena hälften förklaras av bedömd utökning av köp av konsulttjänster (planenheten) och den andra hälften förklaras av utökade kostnader för administrativa tjänster (IT-avdelningen). Dessa kostnader finansieras av ökade intäkter via fakturering till kunder (planenheten) samt via tjänstekatalogen (IT-avdelningen).

Övriga kostnader ökar med 6,1 mnkr. Detta förklaras framför allt av:

- Omställningsfond. Kostnaderna finansieras av utökat kommunbidrag.
- Hyra/leasing av IT-utrustning. Kostnaderna finansieras av ökade intäkter via tjänstekatalogen.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Expansionsinvesteringar	44 500	70 690	91 753	107 750	112 480	60 025
Bälinge företagspark	3 000	14 345	7 030	14 725	17 480	10 925
Stadsskogen	9 000	25 600	19 700	4 800	0	0
Övr. exploateringsområden	32 500	30 745	65 023	88 225	95 000	49 100
Imageinvesteringar	0	0	0	0	0	0
Reinvesteringar	20 100	26 100	43 100	18 600	19 600	19 600
Inventarier	900	9 100	16 600	9 600	8 600	8 600
Tjänstekatalog	6 000	5 000	10 000	6 000	5 000	5 000
Fastigheter	13 200	12 000	16 500	3 000	6 000	6 000
Anpassningsinvesteringar	7 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
IT-Infrastruktur	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Lokalanpassningar	2 000	5 000	5 000	5 000	2 000	2 000
Totala utgifter	71 600	106 790	144 853	136 350	142 080	89 625

Den totala investeringsplanen åren 2025–2029 uppgår till sammanlagt 619,7 mnkr. Åren 2025–2028 utmärker sig med jämförelsevis höga investeringsnivåer, särskilt gällande expansionsinvesteringar men även rörande reinvesteringar (år 2026).

År 2025 uppgår investeringsnivån till 106,8 mnkr, för att sedan vika uppåt till i genomsnitt 141 mnkr åren 2026–2028, för att sedan vika nedåt till omkring 90 mnkr år 2029 vilket motsvarar ett genomsnitt av investeringsnivån åren 2024–2025.

Flera saker samvarierar, som orsakar nyss nämnda investeringspuckel. En intensiv fas gällande såväl Bälinge företagspark som Stadsskogen, Mjörnstranden, med mera, inleds. Samtidigt pågår ett intensivt arbete gällande Nohaga slott och trädgård och nytt kommunhus.

Ekonomiska ramar, exploateringsenheten

Belopp i tkr	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	20 351	21 572	22 111	22 819
Personalkostnader	-6 386	-7 675	-7 867	-8 119
Lokalhyror	0	0	0	0
Köp av tjänster	-12 028	-9 398	-9 633	-9 941
Övriga kostnader	-2 170	-4 732	-4 850	-5 005
Verksamhetens kostnader	-20 584	-21 805	-22 350	-23 065
Verksamhetens nettokostnader	-233	-233	-239	-246
Kommunbidrag	233	233	239	246
Finansnetto	0	0	0	0
Årets resultat	0	0	0	0

Kommunens exploateringsverksamhet är organisatoriskt placerad under Kommunstyrelsen men utgör inte en del av den ordinarie driftsredovisningen, utan särredovisas i samband med ekonomiska uppföljningar, bokslut och budget.

År 2025 tilldelas exploateringsenheten ett kommunbidrag om 233 tkr, ämnade för genomförande av kontrollprogram för deponierna vid Lycke och Mjölsered. Kommunbidraget är därmed oförändrat jämfört med föregående år. Följande ligger bakom detta:

- Grundbudgeten från år 2024 (233 tkr) uppräknas med 100 procent av prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilket för år 2024 innebär 0,20 procent, till 233 mnkr.
- Åren 2025 och 2026 uppräknas också med 100 procent av prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilket innebär 2,5 procent år 2025 och 3,2 procent år 2026.

Vid en jämförelse mellan 2023 och 2024 års budgetar noteras att verksamhetens intäkter ökar med 1,2 mnkr. Verksamhetens beskaffenhet innebär att det är naturligt att enhetens intäkter och kostnader varierar tämligen mycket mellan olika år.

Personalkostnaderna ökar med 1,3 mnkr. Detta förklaras framför allt av:

- Temporärt sänkt bemanningstal under tertial 1 år 2024 återställs. Därtill tillsätts 2 nya tjänster från och med februari månad år 2025.
- Löneökning och sänkt PO-pålägg.

Köp av tjänster minskar med 2,6 mnkr. Det förklaras framför allt av att bedömning gällande köp av tjänster från planenheter, som fakturerar för utförd tid och för genererade konsultkostnader kopplade till arbete utfört åt exploateringsenheten.

Utökad bemanning bedöms sänka behovet av köp av konsulttjänster. Övriga kostnader ökar med 2,6 mnkr. Detta förklaras framför allt av anskaffningskostnad, tomt.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Enligt riktlinjerna för systematiskt arbetsmiljöarbete skall nämnden varje år anta ett eller flera arbetsmiljömål. Arbetsmiljömålet skall vara hälsofrämjande och kan kopplas ihop med riktlinjer för systematiskt arbetsmiljöarbete.

Arbetsmiljömål

Alla chefer har kunskaper om hur man förebygger och hanterar hög arbetsbelastning på arbetsplatsen.

Uppföljning

Arbetsmiljömålet följs upp genom den så kallade *Pulsmätningen* som genomförs tre gånger per år.

Nyckeltal

Det nyckeltal som används för att följa upp målet är *Arbetsbelastningen* i pulsmätningen.

Bilaga 1 – Internkontrollplan 2025

Enligt Alingsås kommuns styrmodell ska kommunens nämnder och bolagen årligen i samband med budget upprätta en plan för internkontroll och ange vilka kontrollaktiviteter som ska genomföras under kommande år. Kommunstyrelsens internkontroll presenteras i denna bilaga. Urvalet har genomförts utifrån från risk- och väsentlighetsanalysen i bilaga 2.

Risk	Riskbeskrivning	Riskvärde	Metod	Ansvarig
Välfärdsbrottslighet	Risk att kommunens skattemedel går till att finansiera kriminella organisationer.	12	Granskning genom stickprov att leverantörer i redan skrivna avtal fortsätter uppnå krav gällande domar, skuldrating, etcetera.	Ekonomi- chef
Energibrist	Risk att energibrist/effektbrist uppstår, vilket kan orsaka att verksamheter saknar el och att geografiska områden blir bortkopplade.	8	Uppföljning genom stickprov om kommunens verksamheter har kontinuitetsplaner för el- och energiavbrott enligt gällande rutiner.	Biträdande kommun- direktör
Avsaknad av helhetstänk vid införskaffande av system	Risk för suboptimering om verksamheter köper in snarlika system, vilket kan leda till fördyrningar och betungande administration och drift.	6	Uppföljning av kommunens systemkarta och granskning av utvecklingen för kommunens systemkostnader.	IT-chef
Felaktiga löneutbetalningar	Risk att felaktiga löneutbetalningar leder till negativa ekonomiska konsekvenser för medarbetare, samt onödigt administration till följd av felaktig attesthantering.	6	Kontroll genom stickprov att attestering i samband med löneutbetalningar är korrekt och sker i rätt tid.	Biträdande kommun- direktör
Bristande service mot förvaltningar och företag i upphandlingsfrågor	Risk för att stöd i upphandlingsfrågor är bristfälligt eller dröjer, vilket kan leda till fördyrning, sämre kvalitet och onödigt administration.	6	Uppföljning genom enkät huruvida kommunledningskontoret erbjuder tillräckligt stöd och service i upphandlingsfrågor.	Ekonomi- chef
Ramavtal följs inte	Risk för bristande efterlevnad av ramavtal och bristande kompetens kring inköp.	6	Granskning genom stickprov att ramavtal finns och att upphandlingar har genomförts korrekt.	Ekonomi- chef
Felaktig utbetalning till förtroendevalda	Risk att förtroendevaldas ersättning är felaktig.	6	Fortsatt granskning och uppföljning av de åtgärder som vidtogs under 2024 för att minska andelen avvikelser. Granskning genom stickprov att förtroendevaldas årsinkomst överensstämmer med kommunens underlag för ersättning.	Biträdande kommun- direktör

Bilaga 2 – Risk och väsentlighetsanalys

Förklaring

Sannolikhet

1. Osannolik: risken för att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig
2. Mindre sannolik: risken för att fels ska uppstå är mycket liten
3. Möjlig: det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå
4. Sannolik: det är mycket troligt att fel ska uppstå

Väsentlighet

1. Försumbar: är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen
2. Lindrig: uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen
3. Kännbar: uppfattas som besvärande av såväl intressenter som kommunen
4. Allvarlig: är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa

Risk	Riskbeskrivning	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde	Hantering
Välfärdsbrottslighet	Risk att kommunens skattemedel går till att finansiera kriminella organisationer	3	4	12	<p>En handlingsplan för att motverka välfärdsbrottslighet ska tas fram under våren. Utefter denna ska rutiner i form av checklistor tas fram.</p> <p>En befattningslista ska tas fram för att tydliggöra vilka tjänster som är särskilt utsatta för välfärdsbrottslighet.</p> <p>Möjligheten att ha minimipriser i samband med upphandling ska undersökas.</p> <p>En rutin ska implementeras för uppföljning och granskning av bolag under avtalsperioden, inte bara inför avtalsskrivande.</p> <p>En granskning ska genomföras genom stickprov av att leverantörer i redan skrivna avtal fortsätter uppnå krav gällande domar, skuldrating, etcetera.</p>
Energibrist/effektbrist	Risk att energibrist/effektbrist uppstår, vilket kan orsaka att verksamheter saknar el och att geografiska områden blir bortkopplade.	2	4	8	<p>Det finns planerade åtgärder i att utöka kommunens energiförsörjning, såväl av el som värme. I händelse av avbrott finns alternativ som reservkraftverk och verksamheterna arbetar med kontinuitetsplaner.</p> <p>En uppföljning genom stickprov ska genomföras om kommunens verksamheter har kontinuitetsplaner för el- och energiavbrott enligt gällande rutiner.</p>

Risk	Riskbeskrivning	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde	Hantering
Cyberhot	Risk att kommunens IT-infrastruktur och kunskap kring IT-säkerhet är bristfällig, vilket vid en cyberattack kan medföra nedstängning och skada på IT-miljön och att medarbetare inte kan utföra dagliga arbetsuppgifter.	2	4	8	Risken ingår i kommunstyrelsens plan för internkontroll 2024. Kommunledningskontoret planerar att fortsätta genomföra åtgärder, såsom att informera genom nanoutbildning till kommunens medarbetare.
Hot och otillbörlig påverkan	Risk att medarbetare fattar felaktiga myndighetsbeslut på grund av hot eller otillbörlig påverkan.	2	3	6	En översyn av rutiner ska genomföras och medarbetare inom riskområden ska informeras om vad som ska göras i händelse av hot eller otillbörlig påverkan.
Avsaknad av helhetstänk vid införskaffande av system	Risk för suboptimering om verksamheter köper in snarlika system, vilket kan leda till fördyrningar och administrativ tyngd att drifva systemen.	3	2	6	Risken ingår i kommunstyrelsens plan för internkontroll 2024. En uppföljning ska genomföras av kommunens systemkarta och utvecklingen för kommunens systemkostnader ska granskas.
Felaktiga löneutbetalningar	Risk att felaktig löneutbetalning leder till negativa ekonomiska konsekvenser för enskild, samt onödig administration till följd av felaktig attesthantering.	3	2	6	Risken ingår i kommunstyrelsens plan för internkontroll 2024. En kontroll ska genomföras genom stickprov att attestering i samband med löneutbetalningar är korrekt och sker i rätt tid.
Bristande service mot förvaltningar och företag i upphandlingsfrågor	Risk för stöd i upphandlingsfrågor är bristfälligt eller dröjer, vilket kan leda till fördyrning, sämre kvalitet och onödig administration.	3	2	6	Risken ingår i kommunstyrelsens plan för internkontroll 2024. Risken ska följas upp genom enkät huruvida kommunledningskontoret erbjuder tillräckligt stöd och service i upphandlingsfrågor.
Ramavtal följs inte	Risk för bristande efterlevnad av ramavtal och bristande kompetens kring inköp.	3	2	6	Risken ingår i kommunstyrelsens plan för internkontroll 2024. Kommunledningskontoret har ett pågående arbete med att se över inköpsorganisationen och gör en åtstramning av behörigheter för att öka kompetensen bland beställare. Under 2025 ska tekniska åtgärder genomföras som gör det svårare för beställare att frångå ramavtal. En granskning ska genomföras genom stickprov att ramavtal finns och att upphandlingar har genomförts korrekt.

Risk	Riskbeskrivning	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde	Hantering
Felaktiga utbetalningar	Risk för felaktiga utbetalningar, stöld eller felaktiga underlag inte upptäcks.	2	3	6	Risken ingår i kommunstyrelsens plan för internkontroll 2024. Under 2025 kommer kommunledningskontoret undersöka möjligheten att använda AI för att granska utbetalningar.
Beroendeställning till leverantör	Risk att kommunen hamnar i beroendeställning till leverantörer på grund av utformande av produkter eller utifrån att data blir låst till system.	3	2	6	Risken hanteras genom pågående arbete där verksamheter informeras och där kompatibiliteten för alternativa system prövas i samband med ny upphandling.
Felaktig utbetalning till förtroendevalda	Risk att förtroendevaldas ersättning är felaktig.	3	2	6	Risken ingår i kommunstyrelsens plan för internkontroll 2024. Under 2024 genomfördes åtgärder för att minska andelen avvikelser. Dessa ska nu följas upp och granskas under 2025. En granskning ska även genomföras genom stickprov att förtroendevaldas årsinkomst överensstämmer med kommunens underlag för ersättning.
Bristande personuppgiftshantering	Risk för bristande kunskap kring rutiner för personuppgiftshantering och personuppgiftsincidenter.	3	2	6	En undersökning ska genomföras bland kommunens chefer huruvida detta är en risk som kräver åtgärder.
Ohållbara verksamhets-system	Risk att verksamhetssystem är gammalt och oflexibelt, vilket kan vara administrativt betungande.	3	2	6	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Fakturor går till inkasso eller kronofogden	Risk att kommunen inte betalar fakturor i tid och behöver betala påminnelseavgifter.	3	2	6	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Avsaknad av redundant IT-infrastruktur	Risk för nedstängning och skada på IT-miljön om kommunen drabbas av en cyberattack, vilket kan resultera i att medarbetare inte kommer kunna utföra dagliga arbetsuppgifter.	1	4	4	Risken ingår i kommunstyrelsens plan för internkontroll 2024. Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Bristande systemdokumentation	Risk att system saknar systemdokumentation, vilket kan leda till bristande ansvarsfördelning, problem gällande drift och svårighet vid introduktion av nya medarbetare.	2	2	4	Ett utvecklingsarbete har påbörjats sedan tidigare i vilket systemdokumentation och ansvarsfördelning ska finnas. Detta arbetet fortgår och kontrolleras kontinuerligt.

Risk	Riskbeskrivning	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde	Hantering
Kommunen missar strategiska inköp	Risk att kommunen inte är tillräckligt aktiva eller agerar i tid för att köpa in strategisk mark.	2	2	4	Under 2025 kommer exploateringsenheten förstärkas med ytterligare två medarbetare. Detta gör att kommunen i högre grad kan prioritera frågan.
Felaktig debitering	Risk att kommunen inte debiterar för arbete i planarbetet.	2	2	4	Under 2025 kommer ett nytt verktyg (Antura) att implementeras vilket kommer tydliggöra tidsredovisningen för projekt.
Bristande styrning genom styrdokument	Risk att kommunen antar styrdokument som inte implementeras eller får önskvärd effekt.	2	2	4	Under 2023 följdes risken upp. Uppföljningen visade att det fanns en ineffektiv mängd styrdokument. Därefter har ett arbete genomförts för att minska antalet. Arbetet fortsätter under 2025 i och med att rådande styrdokument behöver efterfölja den nya styrmodellen.
Bristande rutiner för sekretess	Risk att visstidsanställda och konsulter ges sekretessinformation utan att skrivit avtal.	2	2	4	Under 2025 kommer lagrum och praxis att undersökas för att se om kommunens rutiner är tillräckliga.
Terrorhot	Risk att terrordåd genomförs, vilket kan leda till omfattande samhällsstörning.	1	4	4	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Tillfällig kompetensbrist vid avslutade anställningar	Risk att specifika frågor eller verksamhetsområden blir eftersatt vid avslutade anställningar, särskilt inom svårrekryterade områden.	2	2	4	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Bristande beredskap	Risk att omställning till höjd beredskap inte sker i den omfattning vilket en situation kräver.	1	4	4	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Otydlig ekonomisk styrning	Risk att det finns olika ekonomiska styrprinciper för förvaltningar och enheter, vilket kan leda till onödig administration och oönskade effekter.	2	2	4	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Anställdas missbruk upptäcks inte	Risk att medarbetare har missbruk eller är påverkade i tjänsten.	2	2	4	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.

Risk	Riskbeskrivning	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde	Hantering
Bisysslor påverkar tjänsteutövningen	Risk att medarbetares bisysslor påverkar tjänsteutövningen.	2	2	4	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Beslut fattas utan delegation	Risk att beslut fattas utan stöd i lag eller utanför delegationsordningen. Vilket kan leda till att beslut upphävs eller är ogiltiga.	1	4	4	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Bristande arkivföring	Risk att bristande arkivföring leder till att handlingar förstörs, skadas eller saknas.	1	4	4	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Prioritering sker inte utifrån verksamheternas behov	Risk att prioriteringar som görs i olika processer främst har ett internt perspektiv och inte görs utifrån förvaltningarnas behov.	1	3	3	Risken ingår i kommunstyrelsens plan för internkontroll 2024. Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Bristande skydd av säkerhets-skydds-information	Risk att säkerskyddad information läcks eller hanteras fel, vilket kan påverka invånare och bolag och leda till att kommunen får betala vite.	1	3	3	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Bristande lagföljsamhet	Risk att kommunen inte följer lagar, praxis eller är ajour med lagförändringar.	1	3	3	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Digitala system ligger nere under längre tid	Risk att kommunen inte kan erbjuda service då digitala system ligger nere under längre tid.	1	3	3	Risken accepteras, dvs risken anses inte kräva utökade åtgärder eller kontroller under 2025.
Bristande introduktion för nyanställda	Risk att medarbetare får en bristfällig introduktion till olika system och gemensamma processer, vilket gör att nya medarbetare får svårare att komma in i arbetet.	1	2	2	Under 2025 kommer kansli- och HR-avdelningen att digitalisera informationen för introduktion och vid avslut av anställning.